

Please note! This is a self-archived version of the original article.

Huom! Tämä on rinnakkaistallenne.

To cite this Article / Käytä viittauksessa alkuperäistä lähdettä:

Himanen, S. (2019) Vanhustyön täydennyskoulutustarpeiden kartoitus. Teoksessa Digitaalisen itseopiskeluympäristön kehittäminen : vanhustyön hoivahenkilöstön täydennyskoulutusvälineeksi (Toim. Himanen, S.). Tampereen ammattikorkeakoulun julkaisuja, Sarja B., s.16-18.

URL: <https://www.tamk.fi/-/digitaalisen-itseopiskeluympariston-kehittaminen-vanhustyon-hoivahenkiloston-taydennyskoulutusvalineeksi>

Vanhustyön täydennys- koulutustarpeiden kartoitus

Sari Himanen

Hankkeessa oli tarkoitus laatia palvelutalojen hoivahenkilöstölle digitaalista täydenniskoulutusmateriaalia sellaisista aiheista, jotka ovat keskeisiä vanhustyössä tarvittavia tietoja ja taitoja. Suunnitelmissa oli tehdä erillisiä oppikokonaisuuksia useista aihealueista. Oppikokonaisuuksien sisältöjen valintaa varten hankkeen aikana kartoitettiin sekä palvelutalon asukkaiden, hoitotyöntekijöiden että esimiesten näkemyksiä siitä, mistä hyvä hoito muodostuu ja mitä ovat keskeiset osaamisalueet palvelutalossa työskentelevillä hoitajilla.

Asiakkaat arvostavat kiireetöntä kohtaamista ja kuulluksi tulemista sekä nauttivat oman eletyn elämän muistelemisesta

Hankkeen alkuvaiheessa kartoitettiin asiakkaiden näkemyksiä palvelutalon kotihoidon palveluista. Yhdessä hankkeen kohderyhmään kuuluvista palvelutaloista järjestettiin asiakkaille työpaja, johon osallistui viisi palvelutalon asukasta. Työpajassa käsiteltiin lehtileikkeiden ja keskustelun avulla teemaa, millaista on hyvä elämä. Tuloksissa nousi esiin merkityksellisinä asioina harrastukset, hyvä fyysinen kunto, turvallisuus, toimivat palvelut ja eletyn elämän muisteleminen.

Myöhemmin toteutetuilla yksilöhaastatteluilla kartoitettiin asiakkaiden näkemyksiä kotihoidon palveluista. Haastatteluihin osallistui viisi henkilöä. Tulosten mukaan kotihoidon palveluissa arvostettiin hyvää kohtaamista, kuulluksi tulemista, inhimillisyyttä, palvelun kiireettömyyttä ja joustavuutta.

Hoivahenkilöstö toivoi lisäkoulutusta haastaviin kohtaamistilanteisiin, saattohoitoon ja ensiapuun

Palvelutalojen henkilökunnan osaamista ja koulutustarpeita kartoitettiin keväällä 2017 e-lomakekyselyllä, johon linkki lähetettiin sähköpostitse. Ky-

selyyn sai vastata anonyymisti. Vastauksia tuli 47 työntekijältä, vastausprosentin jäädessä 26 prosenttiin. Vastaajista 77 % oli lähi- tai perushoitajia ja enemmistö kuului ikäluokkaan 26-35 vuotta.

Tulosten mukaan omassa työssä tarvittava osaaminen koettiin lähes kaikilla kysytyillä osa-alueilla pääosin hyväksi. Työpaikan ilmapiirin koki positiivisena ja kannustavana 41 % vastaajista. Henkilökunnasta 77 % koki työnsä psyykkisesti raskaaksi ja 72 % fyysisesti kuormittavaksi. Työssä jaksamisen tukeminen nousi täten yhdeksi koulutuksella tuettavaksi aiheeksi.

Kysyttäessä henkilökunnan koulutustarpeita, nousi muutama aihe selkeästi esiin. Haastavista kohtaamistilanteista toivoi koulutusta 72 % vastaajista, saattohoidosta 68 % ja ensiavusta 70 % vastaajista. Muita esiin nousseita koulutustarpeita olivat mm. mielenterveysongelmat, mielialan vaihtelut ja muistisairaudet (Alzheimer, dementia), haavanhoito, ihon hoito, jalkojen hoito ja kivun hoito. Myös asiakkaiden hoitosuunnitelmien sisältöön ja tietokoneen käyttöön haluttiin koulutusta.

Esimiesten näkemysten mukaan asiakaslähtöisyys ja terveydentilan arviointikyky ovat keskeisiä henkilöstön osaamisen kehittämiskohteita

Palvelutalojen esimiesten näkemyksiä hoivahenkilöstön osaamisen kehittämistarpeista kartoitettiin haastattelulla. Haastatteluteemat käsittelivät palvelutalojen hoivahenkilöstöltä yleensä edellytettävää osaamista ja aiemman kirjallisuuden pohjalta nostettuja teemoja osaamisen kehittämiskohteista.

Haastattelu toteutettiin ryhmähaastatteluna ja siihen osallistui neljä henkilöä, palvelutalon yksikön johtaja, henkilöstöpäällikkö ja kahden palvelutalon hoitotyön esimiehet. Haastattelijoita oli kaksi ja haastattelun kokonaiskesto oli 1,5 tuntia. Haastattelu nauhoitettiin, litteroitiin ja analysoitiin teema- ja teoriaohjautuvalla sisällön analyysillä.

Tuloksista nousi keskeiseksi kehittämiskohteeksi uudistuvan itseohjautuvan asiakaslähtöisen työtteen omaksuminen ja tavoitteellinen orientaatio perushoitotyön toteutuksessa. Perussairauksien tuntemus ja kyky toteuttaa ja

arvioida lääkehoitoa sekä arvioida asiakkaan terveydentilaa ja vointia nähtiin keskeisinä osaamisen kehittämiskohteina. Hygieniasta huolehtiminen ja aseptinen työskentelytapa sekä päivittäinen kirjaaminen ja raportointi nousivat myös teemoiksi, joihin pitäisi enemmän kiinnittää huomiota.

